

Alexandru CIOBANU

“M-am născut la 27 ianuarie 1947 în București.

Primii 50 de ani am tăcut; apoi deodată, când toată logistica era gata, am simțit că un fluid mă deversează; am început repede să-l pun în vase comunicante; îmi aduce răspunsuri exact la întrebările ce mă frământă... Scriu o carte cu mai multe coperti, ca să se poată citi din mai multe părți deodată. Viața e cea mai adevărată bază de date și trebuie înțeleasă ca atare... În continuare, îmi place să mă consider doar inginer.”

<http://www.miracol.ro>; <http://www.miracol.ro/prezentare.php>; <http://www.miracol.ro/autor.php>; <http://www.agonia.ro/index.php/autor/0015867/index/html>

Una dintre cele mai disprețuite comunități este comunitatea țigănească. Nu o numim minoritate fiindcă nici un recensământ nu poate să mai determine granița sa adevărată cu majoritatea.

Societatea o disprețuiește pentru motivele ei, dar la rândul lor, țiganii disprețuiesc din răsuputeri societatea în care trăiesc.

Disprețul începe de la naștere. Ei nu se înscriu în evidențele societății, nu își cer acte de identitate, ceea ce le conferă oricând un excedent de efectiv nedeclarat. Își acordă câte o poreclă, ce ține loc de nume pentru toată viața, sau cel puțin pe perioade determinate: copilărie, adolescență, maturitate, bătrânețe, pe care și-o comunică oral fiindcă nu se operează în acte.

Disprețuiesc sistemele educaționale ale societății, adică nu merg la școală, nu învață să scrie sau să citească. Ceea ce pentru noi este o invaliditate, pentru ei este un avantaj – nu pot fi manipulați prin mass media. Nu pot suferi coerciția legilor fiindcă nu le pot citi, iar dacă le aud, le ignoră cu nonșalanță. Au un dispreț total pentru munca câmpului, pentru industrie. În schimb au suficiente motivații pentru comerț, marketing, speculații. Disprețuiesc proprietatea funciară. Nu își construiesc locuințe statornice, preferând să călătorească neîncetat pentru a rupe rutinele. Dacă își construiesc totuși case, o fac tot cu un dispreț major față de ce construiesc ceilalți, rezultând adevărate palate ce strălucesc de grandoare dar suferă la utilități și funcționalitate.

Disprețuiesc emisiunile bancare oricât ar fi de înzorzonate, sau ilustrate, acceptând o singură monedă: aurul.

Disprețuiesc legile nu numai în sintaxa sau morfologia textului, ci și în reglementarea socială conținută. Au în schimb legile lor nescrise, pe care le moștenesc din tată în fiu, pentru că disprețuiesc orice altă formă de immortalizare a informației.

Într-un dispreț total față de legile, granițele, structurile sociale ale țării de baștină, ei își respectă reciproc teritoriile arondate de legile strămoșești.

Oricât ar fi de drastică o hotărâre judecătorească, ei o încalcă, sau o evită cu dispreț. Nu respectă sub nici o formă sistemul juridic al majorității, subordonându-se în schimb, cu un necondiționat respect, propriului stabor.

Disprețuiesc medicina alopatică, medicamentele sintetice, chirurgia estetică, psihoterapia, având alternative tradiționale de la care nu se abat. În loc de medici au vrăjitoare, în loc de medicamente au leacuri strămoșești, chirurgia estetică și-o aplică reciproc fără remușcări sau ranchiună.

Disprețuiesc viața altora și pe a lor însăși, pentru că oricând pot da naștere altei vieți după principiul puericultural “Îl spălăm sau facem altul?”

Își mențin o stare de spirit ridicată, prin cântece, dansuri și dragoste, pe care

le învață, le cultivă și le practică indifereent că e zi, noapte, iarnă, vară, frig, căldură, că le e foame sau au indigestie, că sunt tineri sau bătrâni, femei sau bărbați.

Într-un dispreț comun față de valorile artistice și culturale ale celorlalți, țiganii își promovează propriul spirit artistic, vestimentația, bijuteriile. Disprețuiesc animalele necomestibile și le mănâncă pe celelalte fără părtinire.

Disprețuiesc armata și pe militari, armele sofisticate, apreciind în același timp armele simple și eficiente sigure în funcționare, și care lasă urme adânci.

Își cumpără nevestele pe bani grei, la vedere, prețându-le cu competență.

În ciuda acestor diferențe în raport cu societatea în care trăiesc, mai degrabă nonconformiști decât neadaptați, țiganii reprezintă totuși un microsistem social pe care toți se fac că îl disprețuiesc, dar nimeni nu-l ignoră, fiind din multe puncte de vedere copiat și extrapolat. Procesul se desfășoară însă insidios, pe neobservate, deoarece se lucrează cu jumătate de măsură, pe ocolite, cu oarecare jenă, dar cu rezultate sigure.

Militarii și armata, care prin forța împrejurărilor au avut contactele cele mai numeroase cu țiganii, au preluat de la ei tradiția staborului. Și-au făcut tribunale proprii, își fac singuri justiție, fiindcă ei știu mai bine cum se trage cu pistolul și ce urmă lasă glonțul. Cu toate că și pistolul și gloanțele sunt cumpărate din banii societății gazdă.

Cu timpul, tot în urma contactelor repetate, avantajele staborului au fost descifrate și de **justiția** propriu zisă, care și-a înființat Colegiul Magistraților. Aici, atunci când apare un caz mai măgăresc, se fac comisii de anchetă compuse din încurcători și descucători, încep analize care trenează, până când uită toată lumea.

Medicii au prins cele mai multe meștehne țigănești. E firesc, ei veghează de veacuri la sănătatea țiganilor și s-au contaminat. Au făcut primul pas pe cărare, înființând Colegiul Medicilor. Acesta acordă licențele de liberă practică, fiindcă simpla diplomă nu mai are putere. De când au apărut copiatoarele nu te mai poți baza pe diplomele românești, spre liniștea medicilor din străinătate. Deci Colegiul Medicilor, contra unei mici taxe percepute de la medici, proporțională cu mica taxă percepută de aceștia de la bolnavi, le dă sfânta împărtașanie în tainele lui Hipocrat.

Au un fel de miniconstituție de profil, căreia îi zic Cod Deontologic, și care îi învață să nu se interfereze cu Codul Penal al societății. Raționamentul este corect: dacă pot trata oamenii de rând, cum de nu se pot vindeca ei înșiși de plăgi, năravuri, avitaminoze, bulimie, apatie, prețiozitate sau dispreț, gafe, neglijențe, omisiuni, absențe.

La pasul următor au inventat asigurarea contra *mal practice*-ului. Adică, medicii să fie asigurați, contra unei taxe

DISPREȚUL ȚIGĂNESC

simbolice de aceeași proveniență ca și cea pentru licențiere, împotriva oricărui neajuns sau deranj în cazul în care ar comite o greșală omenească asupra unui pacient care pățește ceva, sau moare. Nu lăsați adrenalina să vă inunde de indignare, toate aspectele au fost bine gândite. Iar pacientul ghinionist căruia doreați să-i luați principial apărarea, trebuia la rândul său să-și facă o asigurare de viață, dacă ținea cu orice preț să trăiască.

Nu se putea lăsa mai prejos **preoțimea**. Fiind din cele mai vechi timpuri beneficiarii unor privilegii și prerogative de sorginte divină, nu puteau să decadă din drepturi până la a deveni carne de șnițel pentru ciocanele judecătorilor. Preoții au Sinodul lor, care înnoadă și deznoadă. Aici lucrează deci înnodătorii și deznodătorii.

Abilitată în dezvăluiri, **mass media** a luat de la un timp inițiativa și se ocupă și de învățuri. Ei pregătesc opinia publică să gândească în folosul social, să acționeze în cunoștință de cauză. Depășindu-se pe sine, presa prefigurează subliminal reacțiile societății, care, dacă sunt bine ticluite, pot ajunge chiar la ținta mult dorită. Presa știe dinainte cine sunt vinovații, ce greșeli vor face neaveniții, dacă mai plouă sau nu cu atentate teroriste și unde, cine răzbate în alegeri. Mass media ne învață cu cine trebuie să simpatizăm și care ne sunt inamicii, care ne-a fost adevăratul trecut și ce viitor ne așteaptă în realitate. Mass media are abilitatea de a transforma orice situație critică pentru tine, în avantaj pentru sine. Moneda de schimb: gălăgia sau tăcerea. Cel mai dificil pentru mass media a devenit însă filtrul. Nu mai este deloc simplu să ocolești cu desăvârșire unele știri, și să bați apa în piuă cu altele. În lipsa unui for tutelar se întâmplă multe derapaje și alunecări. Așa au apărut Cluburile de Presă. Rafinate, stilate, agramate, parfumate. Câte unul de popor.

Mult mai puțini la număr, dar cu gândul la esența spirituală ce s-a cuibărit doar în breasla lor, **arhitecții** nu au reușit decât înființarea Ordinului Arhitecților, singurul în măsură să le dea lor ordine câte turnulețe, foisoare, balconașe, șarpante și jgheaburi poate și trebuie să aibă o reședință serioasă, acoperită cu solzi de tablă aurită.

Polițiștii care intră zilnic în contact direct cu disprețul țigănesc, constituie categoria cea mai expusă riscurilor. Ei se aleg de multe ori cu câte o ciomăgeală colegială. De aceea s-au deprins să dea doar asistență mutuală duelurilor țigănești ce uneori se organizează până la faza orășenească. Cu un respect egal pentru onoare și oroare, poliția nu intervine niciodată, pentru a nu influența tradiția și a nu distruge probele, în cazul în care urmașii victimelor ar dori să afle cum au decurs ostilitățile.

Polițiștii au un statut profesional care le dă dreptul să-și schimbe mașinile la doi ani, și să-și construiască vile de lux din salarii de mizerie.

Pentru că trebuie să facă față unui front foarte larg de încercări și nici ei nu le pot ști pe toate, polițiștii sunt stratificați în mai multe poliții: Poliția rutieră, poliția economică, poliția de moravuri, poliția sanitară, poliția veterinară, poliția călare, poliția judiciară, poliția de frontieră, poli-

ția militară, poliția transporturilor, poliția vamală, poliția fluvială, poliția de proximitate.

Pentru că în toate trebuie ținut un echilibru, noi îi clasificăm în două tabere: legători și dezlegători. Unii leagă și alții dezleagă.

Chiar și cu atâtea poliții, țara noastră nu este un stat polițienesc, ci mai degrabă un stat pensionăresc având un pensionar la 3,3 locuitori.

Ceilalți, **vulgul**, să le spunem cetățeni, trebuie să respecte la sânge constituția, legile organice, legile anorganice, decretule prezidențiale, ordonanțele guvernului, ordinele miniștrilor, deciziile primarilor, codul fiscal, codul binar, codul penal, codul vamal, codul poștal, codul civil, codul rutier, codul muncii, codul bunelor maniere, regulamentele de ordine interioară, hotărârile judecătorești, reglementările președinților de bloc, precum și toate instrucțiunile de aplicare ale fiecăreia în parte. Se mai adaugă o gamă bine asortată de statute pentru partide, organizații, comitete și asociații.

În fața acestei cruciade legislative pusă în slujba cetățeanului, populația încearcă să se apere și să se organizeze în **sindicate**. Dar ce pot face și sindicatele? Dacă nu ar fi tradiționalele divergențe între încărcători și descărcători, ar rămâne doar disputa pe literele alfabetului grec. De la Alfa la Omega. Pentru cei ce nu au mai prins o literă, începe organizarea pe meserii. Deși la noi sunt vreo 5000 de sindicate, cam un sfert din câte are toată Europa la un loc, ce pot face și ele? Abia dacă reușesc să rezolve problemele liderilor, familiilor și neamurilor acestora. După care liderii trec de partea adăpostită a baricadei, pentru funcții de patroni, primari, politicieni, miniștri, parlamentari, lăsându-și cu generozitate locul altor flămânzi.

Cetățenii nu mai au decât o singură soluție: să-și negocieze condiția prin încetățenire sau descetățenire.

Se poate deci constata că relația minoritate-majoritate are în acest caz un flux ciudat. Minoritatea a influențat profund mentalul majorității, fără a suferi nici cea mai neînsemnată deformare. Inventariem cazul, ca pe o binefacere mult dorită a democrației, deși efectul se produce indiferent de sistemul politic.

Înclinați spre profesii de tradiție milenară ca ursari, lingurari, ciurari, rudari, cărămidari, căldărari, lăutari, etnia țiganilor materializează cu dispreț decalajul ce o desparte de tehnologia modernă.

Acest cult al tradiției îi așează pe o treaptă socială cu venituri mici și cu condiții de viață rudimentare. Foarte puțini țigani suportă rigorile unui program ordonat, ale unui serviciu retribuit, preferând în masă câștigul spontan.

De-a lungul timpului Țiganiada a înregistrat fapte și personaje de excepție ale acestei etnii, cu nimic mai prejos decât ale majorităților euro-asiatice. Fără a reuși să o ridice la rangul pe care îl merita, Ion Budai Deleanu a făcut din Țiganiada o operă cultă cu nimic mai prejos decât Mahabharata, Iliada, Odiseea, Kalevala, ce mai stau încă la temelia patrimoniului planetar.

STOP
HERE ON
RED
SIGNAL